

28.9.2016

VÉLEMÉNY

a Költségvetési Ellenőrző Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

a biztosok pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatairól – iránymutatások
(2016/2080(INI))

A vélemény előadója: Ingeborg Gräßle

JAVASLATOK

A Költségvetési Ellenőrző Bizottság felhívja a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 245. cikkére,
- A. mivel a biztosok pénzügyi érdekeltségekről szóló jelenlegi nyilatkozatainak kezelése a nyilatkozatok 2008/2009-es kezeléséhez képest egészében véve előrelépésnek tekinthető, ugyanakkor mivel nem hiányoztak olyan történések, amelyek további pontosítást tettek szükségessé egyes érdekeltségi nyilatkozatok esetében;
- B. mivel sajnálatos, hogy a biztosok 2011-ben elfogadott magatartási kódexe nem foglalkozik kellőképpen számos, a Parlament által ajánlott jobbítással, különösen ami a biztosok pénzügyi érdekeltségekről szóló jelenlegi nyilatkozatait, a megbízatás megszűnése utáni munkavállalási korlátozásokat és az összeférhetlenségek értékeléséért felelős ad hoc etikai bizottság megerősítését illeti; mivel ezzel összefüggésben emlékeztet a Parlamentnek a biztosjelöltek meghallgatási folyamatának módosításairól és javításáról megfogalmazott álláspontjaira is;
- C. mivel az európai kormányzás egyik pillére az uniós intézményeken belüli etika és átláthatóság annak érdekében történő erősítése, hogy javuljon az európai polgárok intézményekbe vetett bizalma, különösen figyelembe véve a Bizottság politikai megbízatásának a Lisszaboni Szerződést követő megerősítését;

A 2011. évi magatartási kódexben foglaltaknak megfelelő előrelépések

1. megállapítja, hogy a biztosok 2011. április 20-án elfogadott magatartási kódexe (C (2011) 2904) a pártatlanság, a tisztességes magatartás, az átláthatóság, a kellő gondosság, a feddhetetlenség, a felelősség és a körültekintés vonatkozásában az azt megelőző, 2004-ben elfogadott kódexhez képest a pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatok tekintetében előrelépésnek tekinthető, mivel a biztosok partnereire is kiterjesztették a közzétételi követelményeket, valamint mivel a pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatot legalább évente felül kell vizsgálni, illetve akkor, ha valamely információ megváltozik;

A CONT bizottság ajánlásainak nyomon követése

2. elítéli, hogy a 2011-es magatartási kódex nem foglalkozik a parlamenti Költségvetési Ellenőrzési Bizottság 2011. március 2-i összes ajánlásával¹, és rámutat különösen arra, hogy a biztosoktól meg kell követelni, hogy minden pénzügyi érdekeltségükről vagy eszközükről nyilatkozzanak, ne csak azokról, „amelyek összeférhetlenséget okozhatnak feladataik végzése során”, hogy a tartozásokról és a kötelezettségekről nem kell nyilatkozniuk, továbbá hogy az eltartott gyermekek nem kötelesek a házastársakkal azonos információk közlésére;

---

¹ De Magistris úrnak, a Költségvetési Ellenőrzési Bizottság elnökének levele Lehne úr, a Bizottsági Elnökök Értekezlete elnöke számára.

3. mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy mivel nincs egyértelmű meghatározás vagy keret szabályozás, amely eligazítaná a biztosokat, elvárják tőlük, hogy maguk ítélik meg, mi okozhat összeférhetetlenséget, különös tekintettel a Bizottság Szerződések öreként betöltött szerepére;

Végrehajtás az Európai Bizottságban

4. aggodalmának ad hangot „A biztosok magatartási kódexe – a hatékonyság és eredményesség javítása” című aktualizált tanulmány (IP/D/CONT/IC/2014-053) miatt, amely számos hiányosságot fedett fel a jelenlegi biztosok érdekeltségéről szóló nyilatkozataiban, ezek között a legfontosabbak:
  - a) az elmúlt tíz évben az alapítványoknál vagy más hasonló szervezeteknél vállalt pozíciók ismertetése tekintetében, mivel a szervezet célja nem elég világos annak megállapításához, hogy fennállhat-e az összeférhetetlenség lehetősége;
  - b) az „egyéb szakmai tevékenységek” ismertetése tekintetében;
  - c) a vállalati részvények, részesedések és más tulajdonok vagy vagyoni értékű jogok és egyéb immateriális javak birtoklásáról tett nyilatkozat tekintetében;
  - d) az ingatlanok tekintetében, mivel a biztosok olyan ingatlanokról nyilatkoznak, amelyeket kizárólag a tulajdonos használ annak ellenére, hogy az ilyen típusú ingatlanokra nem vonatkozik a nyilatkozattételi követelmény;

hangsúlyozza, hogy nem szabad elhamarkodott következtetéseket levonni anélkül, hogy mindezt az eddig összegyűjtött adatok átfogó elemzésén alapuló tényekkel alá lehetne támasztani;

5. sajnálatosnak tartja, hogy a magatartási kódex nem kodifikálja megfelelően az EUMSZ 245. cikke szerinti követelményt, miszerint a biztosok „hivatali idejük alatt és után tiszteletben tartják a hivatalukból eredő kötelezettségeiket és különösen azt, hogy megbízatásuk megszűnését követően feddhetetlenül és megfontoltan járnak el kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban”;
6. sajnálattal állapítja meg, hogy a magatartási kódex nem tartalmaz semmilyen előírást az elidegenítésekre vonatkozóan annak ellenére, hogy ilyen előírásoknak minden etikai rendszerben szerepelniük kell; kiemelkedő fontosságot tulajdonít annak, hogy ezt a kérdést minél hamarabb szabályozzák;
7. megállapítja, hogy a magatartási kódex nem ír elő konkrét határidőt a nyilatkozatnak a biztosjelölt parlamenti meghallgatása előtt történő benyújtására vonatkozóan; úgy véli, hogy ez a követelmény alapvető szempont a biztosjelöltek meghallgatási folyamatának felülvizsgálatában;
8. sajnálatosnak tartja, hogy a nyilatkozatot csak PDF-formátumban teszik közzé, amelyet nehéz felvenni egy elektronikus adatbázisba;
9. sajnálatosnak tartja, hogy a Bizottság nem készít rendszeresen jelentést a biztosok magatartási kódexének végrehajtásáról, különösen az érdekeltségeikről szóló

nyilatkozatokról, úgy véli, hogy a magatartási kódexet módosítani kell a jogsértésekre vonatkozó panasztételre vagy szankciókra vonatkozó előírás beillesztésével, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 245. és a 247. cikkében foglalt súlyos kötelességszegés kivételével;

10. különösen sajnálatosnak tartja a Bizottság elnöke által az ombudsman azon kérésére adott nemleges választ, hogy proaktívan tegye közzé a volt biztosok hivatali idejük utáni tevékenységeinek az engedélyezésére vonatkozó határozatait, valamint az ad hoc etikai bizottság véleményeit; hangsúlyozza, hogy pusztán a bizottsági ülések jegyzőkönyvének a közzététele nem elegendő ahhoz, hogy a Parlament és a civil társadalom megismerje a „lehetséges összeférhetlenségek” gyakorlati értelmezését és az ad hoc etikai bizottság által ezzel kapcsolatban kialakított feddhetlenségi politikát;
11. rámutat arra, hogy a volt biztosnak 18 hónapon át tartózkodnia kell „a Bizottság tagjainál és személyzeténél történő nyomásgyakorlástól, illetve vállalkozása, ügyfele vagy munkáltatója érdekeinek védelmétől azokban a kérdésekben, amelyekért [...] felelős volt”, de miután kilép a Bizottságból, három éven át nagyon nagyvonalú átmeneti támogatásra jogosult, amely végső alapilletménye 40 és 65%-a között mozoghat;
12. üdvözli, hogy a magatartási kódexben bevezetésre került egy rendelkezés az ügyek biztosok közötti újraelosztásáról abban az esetben, ha fennáll az összeférhetlenség lehetősége, de sajnálatosnak tartja, hogy:
  - a) nincs részletes meghatározás arról, hogy mi okoz összeférhetlenséget;
  - b) a rendelkezés az érintett biztos portfóliójában foglalt ügyekre korlátozódik, és így nem veszi figyelembe a biztos mint testületi tag feladatait;
  - c) az elnök számára nincsenek kritériumok, amelyek alapján döntsön az újraelosztásról, sem kötelező erejű keret a Parlament tájékoztatására, sem alkalmazható eljárás arra az esetre, ha egy biztos nem jelzi az összeférhetlenséget, vagy bármilyen, a feladatai jellegével össze nem egyeztethető tevékenységet folytat;

Ajánlások

13. emlékeztet arra, hogy az összeférhetlenség hiányának a biztosok meghallgatása megtartásának előfeltételét kell képeznie, és ezért a pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatok űrlapjait a biztosnak az Európai Parlament illetékes bizottsága előtti meghallgatása előtt ki kell tölteni és elérhetővé kell tenni, és azokat legalább évente egyszer és minden adatmódosítás után át kell nézni;
14. kéri a Bizottságot, hogy mivel az övé a végső felelősség, hogy biztosítsa az európai uniós biztosok kinevezési folyamatának helyes továbbfejlesztéséhez szükséges átláthatósági szintet, lényegesen javítson a biztosok pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatainak űrlapjain oly módon, hogy a Parlament helyesen értékelhesse a biztosokkal kapcsolatos valós és vélt összeférhetlenség meglétét vagy hiányát, valamint a biztosok alkalmasságát a megbízásuk betöltésére;

15. kéri a Bizottságot, hogy sürgősen vizsgálja felül a biztosok 2011-ben elfogadott magatartási kódexét azzal a céllal, hogy figyelembe vegyék mind a Parlament legutóbbi határozataiban tett ajánlásokat, mind az Unió valamennyi intézményétől elvárható, etikára és átláthatóságra vonatkozó általános normák fejlődését; azt javasolja, hogy a Bizottság módosítsa a biztosok magatartási kódexét annak biztosítása érdekében:
- a) hogy a biztosok minden pénzügyi érdekeltiségükről nyilatkozzanak, ideértve a 10 000 EUR-nál nagyobb értékű eszközöket és kötelezettségeket is;
  - b) hogy a biztosok ismertessék valamennyi érdekeltiségüket (részvényes, igazgatótanács tagja, tanácsadás, közeli alapítvány tagja stb.) az olyan vállalkozásokban, amelyeknek a tagjai voltak, ideértve a közeli családi érdekeltégeket, illetve azokat a változásokat, amelyek jelölésük nyilvánosságra hozatala után következtek be;
  - c) hogy a biztosok által eltartott és/vagy közvetlen családtagok ugyanazon információkról legyenek kötelesek nyilatkozni, mint a házastársak vagy partnerek;
  - d) hogy a biztosok egyértelműen pontosítsák azon szervezetek céljait, amelyekben saját maguk, házastársaik és/vagy eltartott gyermekeik részt vesznek, a lehetséges összeférhetlenség megállapítása érdekében;
  - e) hogy a biztosok hozzák nyilvánosságra bármely nem kormányzati szervezetben, titkos társaságban vagy az állami szervek feladatainak ellátásába való közvetlen beavatkozásra törekvő, a létezésüket eltitkoló szervezetekben való tagságukat és a nem kormányzati szervezetek számára adott, 500 EUR-t meghaladó adományaikat;
  - f) hogy a biztosok és eltartott családtagjaik hozzák nyilvánosságra bármely nem kormányzati szervezetben való tagságukat és a nem kormányzati szervezetek számára adott, 500 EUR-t meghaladó adományaikat;
  - g) hogy az EUMSZ 245. cikkével összhangban módosítsák a magatartási kódexet, a biztosok hivatali ideje utáni munkavállalási korlátozások időtartamát két évre meghosszabbítva;
  - h) hogy a magatartási kódex tartalmazzon az elidegenítésekre vonatkozó konkrét követelményeket;
  - i) hogy a biztosjelöltek nyilatkozataikat és a konkrét határidőn belül, megfelelő időben nyújtsák be, hogy az ad hoc etikai bizottság jóval a parlamenti meghallgatások előtt be tudja nyújtani a Parlamentnek a lehetséges összeférhetlenségekre vonatkozó véleményét;
  - j) hogy a biztosok csak olyan lobbicsoportok képviselőivel találkozzanak, amelyek szerepelnek az átláthatósági nyilvántartásban, amely az uniós intézmények keretei között zajló politikai döntéshozatal befolyásolni kívánó személyekről tartalmaz információt;
  - k) hogy a biztosok kinevezésükkor nyújtsanak be egy aláírt nyilatkozatot, amelyben vállalják, hogy a megbízatásuk alatti tevékenységekkel kapcsolatban az Európai

Parlament bármelyik bizottsága előtt megjelennek;

- l) hogy a nyilatkozatokat olyan formátumban hozzák nyilvánosságra, amely kompatibilis a nyílt hozzáférésű adatokkal, hogy adatbázisokkal könnyen feldolgozhatók legyenek;
- m) hogy a Bizottság dolgozza át a magatartási kódex 1.3. szakaszát, amely előírja, hogy a biztosnak nyilatkoznia kell bármely olyan pénzügyi érdekeltiségéről vagy eszközéről, amely feladatainak végzése során összeférhetetlenséget okozhat, valamint különösen az összeférhetetlenség meghatározását, biztosítva ezzel a pénzügyi érdekeltiségekre vonatkozó és kapcsolódó valamennyi szabály világos meghatározását, és hogy ezek teljes körű és átfogó útmutatást nyújtsanak mind a biztosjelölteknek, mind pedig a hivatalban lévő biztosoknak arra vonatkozóan, hogy hogyan hajtható végre a magatartási kódex 1.3. szakasza;
- n) hogy javuljon az ügyek összeférhetlenség esetén alkalmazandó újraelosztására vonatkozó eljárás olyan értelemben, hogy vegyék figyelembe a biztos testületi tagként végzendő feladatait, határozzanak meg a tisztességes és körültekintő magatartással kapcsolatos kritériumokat az elnök számára az ügyek újraelosztásáról hozott határozatára vonatkozóan, hajtsanak végre egy kötelező érvényű eljárást és vezessenek be szankciókat azon ügyek esetében, amikor a biztos nem nyújt tájékoztatást a lehetséges összeférhetetlenségről, és vezessenek be egy kötelező érvényű eljárást a Parlament fent említett ügyekről történő tájékoztatására;
- o) hogy a Bizottság évente készítsen jelentést a biztosok magatartási kódexének végrehajtásáról, és rendelkezzen panasztételi eljárásokról és szankciókról nemcsak súlyos köteleességszegés, hanem az előírások, különösen a pénzügyi érdekeltiségekről szóló nyilatkozatra vonatkozó követelmények megszegése esetén is.
- p) hogy meghatározza az EUMSZ 245. cikke tiszteletben tartásának kritériumait, amely cikk előírja a biztosok számára, hogy „megbízatusuk megszűnését követően feddhetetlenül és tartózkodóan jár[ja]nak el kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban”;
- q) hogy a volt biztosok hivatali idejük utáni tevékenységeinek engedélyezésére vonatkozó határozatokat, valamint az ad hoc etikai bizottság véleményeit proaktívan tegyék közzé;
- r) hogy az ad hoc etikai bizottság olyan független szakértőkből álljon, akik maguk nem töltöttek be biztosi tisztséget;
- s) hogy az ad hoc etikai bizottság készítsen és tegyen közzé éves jelentést tevékenységeiről, és abban – amennyiben jónak látja – szerepeltessen a magatartási kódexnek vagy a kódex végrehajtásának javítására irányuló ajánlásokat;

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	26.9.2016
A zárószavazás eredménye	+: 23 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräble, Verónica Lope Fontagné, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Marco Valli, Derek Vaughan, Tomáš Zdechovský, Joachim Zeller
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Cătălin Sorin Ivan, Andrey Novakov, Julia Pitera, Richard Sulík
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	John Stuart Agnew, Edouard Ferrand